

Sadašnji period našeg društvenog razvoja neminovno zahtijeva jačanje klasno-socijalne funkcije i marksističke zasnovanosti vaspitno-obrazovnog procesa u našim školama. U skladu sa ovim, neophodno je da se kroz nastavu razvija i afirmiše ideologija samoupravnog socijalizma i utiče na potpuno usvajanje marksističkog pogleda na svijet. Zbog toga je nužno da nastavni kadar pored stručnih i naučnih kvaliteta ima i idejno-političku i moralnu podobnost za obavljanje nastave i obrazovno-vaspitne djelatnosti.

Do sada izvršena naučna istraživanja dala su određene rezultate, koji su uticali na napredak, razvoj i modernizaciju geodetske djelatnosti u našoj zemlji. Trend takvog razvoja treba dalje njegovati i intenzivirati u skladu sa stalno rastućim potrebama geodetske djelatnosti. Pri tome težiti da se što prije programiranju, organizovanju i obezbjeđivanju materijalne baze naučno-istraživačkog rada.

Naučno-istraživački rad treba takodje uključiti u jedinstveni funkcionalni sistem kompleksne geodetske djelatnosti.

Za pravilan i ekonomičan naučno-istraživački rad, potrebna je tjesna saradnja između naučno-istraživačkih centara i naučnih radnika iz svih republika i pokrajina. Bilo bi cjelishodno da se naučno-istraživački centri organizuju u zajednicu naučnih organizacija Jugoslavije, koja bi pored ostalog, istraživala i probleme koji su od interesa za cjelu zemlju. Takodje treba stalno razvijati naučno-tehničku saradnju sa sličnim organizacijama u svijetu.

PETI KONGRES GEODETSKIH INŽENJERA I GEOMETARA JUGOSLAVIJE
BEOGRAD, 18. - 20. XII 1975.

SMJERNICE O NAREDNIM ZADACIMA
SAVEZA GEODETSKIH INŽENJERA I GEOMETARA JUGOSLAVIJE
KAO DRUŠTVENO STRUČNE ORGANIZACIJE

Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije, kao društvena i naučno stručna organizacija geodetske struke, koju čine savezi geodetskih inženjera i geometara republika i pokrajina, izgrađivan je na bogatoj i progresivnoj tradiciji napredne tehničke inteligencije koja se u najkritičnijim momentima naše istorije nalazila zajedno sa radničkom klasom, na progresivnim pozicijama koje je odredjivala i usmjeravala Komunistička partija Jugoslavije.

On je na odredjenom putu ostvario značajne rezultate u radu na zadacima i aktivnostima od značaja za privredni, društveni, naučni i kulturni razvitak zemlje, postigao je vidljive uspjehe na razvoju i unapredjivanju geodetske djelatnosti, radio je na razvoju saradnje i udruživanja organizacija udruženog rada i društvenih organizacija geodetske struke i dao svoj doprinos na razvoju samoupravnih društvenih odnosa i socijalističke izgradnje naše društvene zajednice.

Ciljevi i zadaci Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije utvrđivani su saglasno društvenom, političkom i ekonomskom razvoju i potrebama zemlje, na osnovu kojih je postavljena programska orijentacija za potpomaganje i podsticanje razvoja i usavršavanja geodetske nauke i prakse. Savez je radio na svestranom i cjelishodnom korišćenju naučnih i tehničkih dostignuća u oblasti geodezije i srodnih nauka, na podizanju stručnog i idejnog nivoa svojih članova na njihovom aktiviranju u cilju razvoja samoupravnih socijalističkih odnosa i na neprekidnom omasovljavanju i jačanju svojih organizacija, kao i na održavanju i jačanju veza na bazi ravnopravne saradnje sa odgovarajućim organizacijama u inostranstvu.

U tridesetogodišnjem periodu rada i djelovanja društvenih organizacija geodetske struke i Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije sva nastojanja su bila usmjerena na mobilizaciji geodetskih inženjera i geometara na svim značajnim problemima našeg društvenog, privrednog i naučnog razvitka. Geodetski inženjeri i geometri, zajedno sa ostalim radnim ljudima naše zajednice doprinijeli su njenom privrednom i industrijskom razvoju. U neposrednom poslijeratnom periodu aktivnost je bila usmjerena na velikim zadacima obnove i izgradnje zemlje koji su rješavani u neodgovarajućim uslovima, uspješno, zahvaljujući svijesti i samopregoru geodetskih stručnjaka.

Kasnije, geodetski stručnjaci, prateći tokove opšteg progressa i razvitka nauke i tehnologije, kao i procesa sve intenzivnijeg iskorišćavanja prirodnih bogatstava i prostora, sa razvojem proizvodnih snaga ekonomskog i društvenog razvitka, bili su usmjereni na uočavanje, rješavanje i blagovremeno udovoljavanje mnogobrojnih i raznovrsnih potreba zemlje i njene privrede primjenjujući pri tom najnovije savremene metode.

Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije aktivno učestvujući u razmatranju i sagledavanju mjesta i uloge struke u mnogobrojnim oblastima rada i djelovanja izgradjivao je svoju aktivnost. Preko Saveza i u Savezu pokretana su i rješavana najznačajnija pitanja i od najneposrednijeg interesa

za struku, njenu organizaciju i razvoj. Na posebno organizovanim sastancima i na sjednicama u organima i komisijama Saveza, na kongresima, savjetovanjima i plenumima, razmatrana su stručna i naučna problematika, pitanja školstva i profila kadrova, organizacije i produktivnosti rada, organizacije naučno istraživačkog rada, pitanja udruživanja i poslovne saradnje, kao i druga pitanja od zajedničkog interesa.

Za ostvarivanje svojih ciljeva Savez geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije, kao sastavni dio Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije i Saveza inženjera i tehničara Jugoslavije svojim organizovanim radom, preko republičkih i pokrajinskih saveza koji rade i djeluju u svim republikama i pokrajinama, okuplja sada preko 60% svih geodetskih stručnjaka u zemlji, kao i sve geodetske ustanove i organizacije udruženog rada i time vrši neposredan uticaj u svim sredinama u kojima žive i rade geodetski stručnjaci.

Smatrajući da razvoj geodetske djelatnosti i geodetske struke treba zasnivati na potrebama daljeg društvenog i ekonomskog razvoja zemlje, na daljem razvoju samoupravnih socijalističkih odnosa, na sprovođenju ustavnih načela i programske orijentacije Saveza komunista Jugoslavije, utvrđene dokumentima na X Kongresu, kao i bogatih iskustava iz dosadašnjeg rada i djelovanja, Peti kongres geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije, održan od 18. do 20. decembra 1975. godine u Beogradu, na kome su se okupili geodetski stručnjaci iz svih naših republika i pokrajina i iz svih radnih društvenih i samoupravnih struktura, donosi slijedeće Smjernice i preporučuje nadležnim organima Saveza geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije da rad i aktivnost Saveza usmjere na ostvarivanju najaktuelnijih zadataka u narednoj etapi i to:

1. Osnovna orijentacija u radu Saveza GIG Jugoslavije u narednom periodu treba da se zasniva na sprovođenju odluka Kongresa koje se odnose na njegov rad kao i na usmjerenost geodetske struke. Na tim zadacima Savez mora posebno da se angažuje i da pruži svoj neposredni doprinos njihovom rješavanju. Radi toga je potrebno već u prvoj etapi na osnovu kongresnih dokumenata, i diskusija razraditi okvirni program i dinamiku izvršenja postavljenih ciljeva i utvrditi načine mobilizacije Saveza i njegovih organizacija i članova za realizaciju tog programa.
2. Savez GIG Jugoslavije i njegove organizacije moraju se stalno brinuti o zaštiti položaja, interesa i društvenog ugleda organizacija i članstva, a istovremeno stvarati uslove da se naučne i stvaralačke sposobnosti, radni entuzijazam i društveno angažovanje geodetskih inženjera i geometara tako usmjerava, koordinira i organizuje, da što više doprinese afirmaciji geodetske struke i što bržem razvoju naše socijalističke zajednice.

3. Iz uvodnih izlaganja i u diskusiji izraženih mišljenja i prijedloga, polazeći od ustavnih načela i principa utvrđenih statutima SSRNJ i SITJ, osnovni zadaci i ciljevi Saveza u narednom periodu treba da budu.
- sprovođenje ustavnih načela, samoupravno organizovanje i djelovanje u cilju daljeg razvoja samoupravnog socijalističkog društvenog sistema;
 - uskladjivanje i rješavanje društveno-ekonomskog položaja geodetske djelatnosti, planiranje geodetskih radova, razvoj i društvena afirmacija geodetske struke;
 - udruživanje i društveno-političko organizovanje u sindikatu i drugim društveno-političkim organizacijama i samoupravnim zajednicama u cilju rješavanja položaja geodetskih radnih i drugih organizacija, uslova rada i poslovanja, formiranja i strukture cijena geodetskih proizvoda i usluga, zapošljavanju, obezbjeđivanju sredstava za proširenu reprodukciju, itd.;
 - pokretanje i podsticanje integracionih i drugih procesa samoupravnog dogovaranja i društvenog dogovaranja, sa ciljem povećanja produktivnosti i ekonomičnosti poslovanja, unapredjenja organizacije rada, itd.;
 - razvoj stručnog i naučnog rada kao preduslov tehničkog napretka, praćenja i primjene naučnih i tehničkih dostignuća, razmjena iskustava i transfer tehnologije, automatizacija geodetskih radova, modernizacija proizvodnje, razvoj nauke i organizacija naučno-istraživačkog rada;
 - organizovanje poslova od zajedničkog i opšteg interesa, rad na geodetskoj regulativi, utvrđivanje tehničkih normativa, sastavljanje propisa, angažovanje geodetskih stručnjaka u drugim oblastima rada, donošenja zakonskih propisa, itd.;
 - unapredjenje sistema školovanja, planiranja kadrova, redovno i permanentno obrazovanje, stručno uzdizanje i usavršavanje, profil geodetskih kadrova, stručno usmjeravanje, polaganje stručnih ispita;
 - pomaganje međunarodne saradnje i razmjene iskustava učešćem u radu međunarodnih organizacija i ostvarivanjem bilateralne saradnje sa odgovarajućim stručnim organizacijama u drugim zemljama;
 - podsticanje i omogućavanje publikovanja naučnih radova, stručnih knjiga, časopisa i stručnih glasila, kao i publikovanje članaka u kojima se populariše razvoj geodezije i daju rezultati rada na naučnim i stručnim skupovima u zemlji i inostranstvu.

4. U ostvarivanju svojih ciljeva i zadataka organizacija Saveza treba uvijek da bude usmjerena na aktualna pitanja odredjenog vremenskog razdoblja. Sagledavajući na Petom kongresu aktualne zadatke Saveza u narednoj etapi, programsku aktivnost Saveza treba usmjeriti na rješavanje organizacionih zadataka, na pitanja od bitnog interesa za geodetsku struku i na sprovođenje kongresnih odluka.
5. O organizacionim zadacima detaljno je riješeno u materijalima za Kongres pa se navode samo najvažniji, a to su zadaci na izradi i usvajanju novog Statuta SGIGJ i statuta republičkih i pokrajinskih saveza, zatim obezbjeđivanje veće informisanosti o radu Saveza i njegovih organizacija, organizovanje saradnje sa drugim strukturama, kao i zadaci na učvršćivanju osnovnih organizacija i okupljanju u njima novih i mlađih članova. Problem finansiranja takodje treba organizacijski postaviti na nove osnove. Tu bi prvenstveno trebalo koristiti razne vrste samoupravnih sporazuma, korišćenje sredstava zajednica za naučni rad kao i druge oblike spomenute i predložene u materijalima.
6. Prilagodjavanje ciljeva i zadataka SGIGJ nastalim društvenim i drugim promjenama zahtijeva od Saveza da na opštejugoslovenskom planu raspravlja o svim pitanjima od bitnog interesa za geodetsku struku i položaj geodetskih stručnjaka u društvu. Od tih pitanja posebno izdvajamo sljedeća:
 - organizovanje i razvijanje naučno istraživačkog rada treba u proklamovanim ciljevima i zadacima Saveza imati odgovarajuće mjesto i težinu, a u praktičnom radu više prostora. Savez bi u saradnji sa drugim faktorima mogao da bude inicijator, koordinator i učesnik u organizovanju, programiranju i razvijanju ovog rada u oblasti geodezije, a njegove organizacije i članovi nosioci naučno-tehničkog progressa i stvaraoci uslova za šire uvođenje naučnih i tehničkih dostignuća u geodetsku praksu.
 - Savez bi morao da bude tumač društvenih potreba i interese geodetskih stručnjaka na rješavanju akutnih problema iz oblasti stručnog obrazovanja i usavršavanja geodetskih kadrova. To se odnosi na kreiranje politike i preduzimanja praktičnih mjera za unapredjenje opšteg sistema školovanja geodetskih stručnjaka, na utvrđivanje profila i kvalifikacione strukture kadrova, na brigu za njihovo odgovarajuće prihvatanje, zapošljavanje i permanentno obrazovanje kao i na druga pitanja koja u toj oblasti postavi Kongres;
 - učešće u donošenju zakonskih propisa, normativnih akata i pravilnika predstavlja veoma važnu djelatnost Saveza.

Mnogo stvari iz ovog domena trebalo bi osavremeniti, aktuelizirati i rješavati jedinstveno za čitavu zemlju, a veliki broj pitanja u oblasti organizacije, uslova rada i tehničke regulative geodetskih stručnjaka zaposlenih van geodetskih radnih organizacija nije rješen. Tu bi morali utvrditi konkretne oblike saradnje između organizacija SGIGJ i organa društveno-političkih zajednica koji rade u oblasti geodetske djelatnosti.

7. Savez GIG Jugoslavije treba da razvija saradnju sa svim organizacijama i strukturama koje rade na poslovima gdje je neophodno rješavati brojna pitanja iz oblasti inventarizacije, prikaza, izučavanja i uređenja prostora. To se prvenstveno odnosi na saradnju sa Udruženjem urbanista Jugoslavije, sa Stalnom konferencijom gradova Jugoslavije, zatim sa Savezom geografskih društava i drugim savezima koji djeluju u okviru SITJ.
8. U narednom periodu treba dalje razvijati izdavačku djelatnost i tim putem obezbijediti objavljivanje značajnih naučnih i stručnih radova, neophodne informacije o novim naučnim dostignućima, razvoju struke i njenim zadacima, kao i redovno obavještanje o radu Saveza i o drugim društvenim pitanjima. Pri tom, prvenstveno koristiti "Geodetski list" kao glasilo SGIGJ, zatim glasila republičkih saveza, zbornike radova, materijale sa stručnih skupova i posebne publikacije. Nastojati da se preko Saveza organizuje prikupljanje, sistematizacija i distribucija naučno-istraživačke dokumentacije, zatim štampanje pravilnika, priručnika i stručnih uputstava.
9. Na području međunarodne saradnje oživjeti i ojačati aktivnost u međunarodnim stručnim organizacijama, dalje raditi na unapredjenju bilateralne saradnje i proširiti je na sve nama susjedne zemlje. Raditi na uspostavljanju saradnje u oblasti geodezije sa stručnim i drugim organizacijama nesvrstanih zemalja i zemalja u razvoju za što su, našom politikom nesvrstavanja, stvoreni povoljni uslovi.
10. U okviru društvene aktivnosti, SGIGJ i njegove organizacije mora da se povezuju, razvijaju i obogaćuju saradnju sa samoupravnim nosiocima odluka i sa društvenim, političkim i upravnim organima. To se u prvom redu odnosi na stalnu i aktivnu saradnju sa organizacijama SITJ i SSRNJ kao snagama za ujedinjenje napora svih organizacija inženjera i tehničara, kao i radnih ljudi uopšte, za brži razvoj zemlje, i za jačanje njenog tehničkog, ekonomskog i odbrambenog potencijala.

11. Treba sagledati i ocijeniti načine i puteve kako bi se svi zadaci mogli organizacijski najuspješnije sprovesti u sadašnjim društveno-političkim uslovima i u skladu sa novom organizacijom Saveza. Isto tako, treba ocijeniti na koji način se može ostvariti najefikasnija saradnja sa drugim faktorima koji će raditi na ostvarenju kongresnih odluka.

Savez GIG Jugoslavije, njegove organizacije i članovi te svoje obaveze prihvaćće sa punom odgovornošću i nastojaće da ih uspješno izvrše, ali kod toga očekuju puno razumjevanje i pomoć svih odgovornih faktora u geodetskoj struci i u društveno-političkim zajednicama.

12. Pored ovdje spomenutih zadataka, Savez treba u budućoj aktivnosti da koristi bogata iskustva iz svog dosadašnjeg rada i djelovanja. To se, u prvom redu, odnosi na organizovanje simpozijuma, savjetovanja i drugih vrsta okupljanja i angažovanja geodetskih stručnjaka na rješavanju problema i zadataka koji budu postavljeni pred geodetsku struku.

Forme i metode rada organizacija Saveza treba da proizilaze iz potrebe i uslova u kojima se udruženi rad odvija. One ne smiju biti prepreka u razvijanju pune aktivnosti za dobro naše zemlje i geodetske struke.